GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 116. — *Duminecă, 25 Maiŭ (6 Iunie).* — 1886.

Brașovŭ 24 Maiŭ 1886.

Iritațiunea produsă prin demonstrațiunile unguresci în contra armatei comune s'a potolitŭ, dér amărîciunea a rĕmasŭ. Demonstrațiunile pe față au încetatŭ, dér afacerei Hentzi-Ianski trebue sĕ i se dea o definitivă soluțiune. In scopulŭ acesta, ministrulŭ-președinte Tisza a fostŭ chematŭ în ḍilele acestea la Viena.

Scimŭ că d-lŭ Tisza rĕspunḍêndŭ contelui Apponyi a asiguratŭ, că-i zace la inimă buna înțelegere între armată și poporațiune. Acuma i se oferă ocasiune de a dovedi acésta. Bine că studenții nu mai strigă pe stradele din Pesta „Abzug Ianski“; bine că ḍiarele nu mai aducŭ articulĭ înfocațĭ și observă tóte unŭ limbagiu mai moderatŭ; dér ce se va întêmpla cu generalulŭ Ianski, căruia i s'au spartŭ ferestrile și care a fostŭ mustratŭ de d-lŭ Tisza, că s'a purtatŭ necorectŭ și fără tactŭ, pe când căpeteniile armatei comune și ómenii de statŭ din Austria numescŭ fapta lui unŭ actŭ de înaltŭ pairiotismŭ și de sfântă datoriă față cu eroulŭ căḍutŭ la 1849 apĕrândŭ Buda?

Ce sĕ se 'ntêmple dér cu generalulŭ Ianski? Sĕ fie elŭ pedepsitŭ pentru unŭ faptŭ, care în ochii superiorilorŭ lui este împlinirea unei datorii? Étă cestiunea care trebue resolvată și încă în înțelegere cu ministru-președinte ungurescŭ, décă este ca afacerea sĕ fiă definitivŭ aplanată pe cale pacĭnică, fără urmărĭ grave.

Este vorba d'a i se da generalului Ianski o satisfacțiune. Acésta se vede că e dorința cercurilorŭ hotărîtóre din Viena și marea 'ntrebare este, décă și cum se va sci înpăca d-lŭ Tisza cu acéstă cerere. Se asigură că generalulŭ Ianski nu este încă transferatŭ; elŭ a plecatŭ numai la Viena și de acolo la Baden. O satisfacțiune i se va puté da lui și armatei numai în douĕ casurĭ: séu fiindŭ lăsatŭ la postulŭ sĕu în Budapesta, séu în casŭ de transferare fiindŭ înaintatŭ în gradŭ.

Deodată cu d-lŭ Tisza a sositŭ în Viena din concediu și ministrulŭ imperialŭ de rĕsboiŭ contele Bylandt și fără îndoială că elŭ a avutŭ convorbirĭ seriόse asupra acestei cestiunĭ. D-lŭ Tisza îi va fi spusŭ că n'a pututŭ procede altfelŭ de frica oposițiunii, care în timpulŭ din urmă a produsŭ o mare ferbere în țéră printr'unŭ atacŭ bine combinatŭ în contra cabinetului ungurescŭ din causa dificitului îngrozitorŭ în financele Ungariei. Ministrulŭ de rĕsboiŭ va fi rĕspunsŭ că tóte suntŭ frumóse, dér armata nu póte sĕ rĕmână blamată, pentru ca sĕ triumfeze demonstranții tinerĭ din Pesta, carĭ au cântatŭ la mormêntulŭ lui Hentzi cântecele lui Kossuth.

Organulŭ din Viena, care este celŭ mai bine informatŭ despre intențiunile d-lui Tisza, „Neue Freie Presse“ ne face sĕ 'nțelegemŭ, că d-lŭ Tisza în adevĕrŭ ar avé de gândŭ sĕ facă órecare concesiune sensibilității armatei. Multă amărîciune s'a adunatŭ în ḍilele din urmă, constată numita féiă, în cercurile politice și militare din Austria, mai alesŭ din causă că a fostŭ trasŭ în discuțiune și criticatŭ însușĭ archiducele Albrecht, și că astfelŭ mustrarea ce i s'a făcutŭ generalului Ianski se 'ndréptă și asupra generalisimului armatei.

Contele Bylandt, ḍice „Neue Freie Presse“, va sci sĕ'șĭ împlinéscă gréua datoriă; elŭ va da espresiune simțĕmintelorŭ armatei, va sci sĕ afle o formă, prin care ministrulŭ-președinte ungurescŭ sĕ'șĭ îndrepteze greșala, fără a'șĭ perde din autoritate ca șefŭ alŭ guvernului. De ce sĕ nu crușe d-lŭ Tisza simțibilitatea armatei.

Décă d-lŭ Tisza nu va ceda, numita fóiă vede apropiându-se unŭ mare periculŭ pentru Ungaria. Ar fi fórte tristŭ pentru ea, ḍice, décă în armată ar prinde rădĕcină părerea, că numai federaliștii și reacționarii din Austria se întrepunŭ cu tótă inima pentru onórea soldatului. Intr'unŭ momentŭ de grea încercare, ar fi fórte primejdiosŭ pentru Ungaria, décă în inima armatei ar rĕmâné unŭ ghimpe, décă ea ar privi în partisanii reacțiunii pe apĕrătorii ei.

Privéscă Ungaria împrejurulŭ sĕu și va vedé că are mulțĭ inimicĭ în Europa, care ar saluta peirea ei cu bucuriă. Armata este păzitórea corónei St-lui Stefanŭ și cine scie, décă sosindŭ ora periculului din afară ea nu va trebui sĕ lupte pentru salvarea și susținerea Ungariei. Față cu aceste probabilitățĭ mai póte óre sĕ-i caḍă greu d-lui Tisza d'a satisface dorinței armatei?

In tonulŭ acesta conjură fóia centralistă pe d-lŭ Tisza sĕ facă pace. Suntemŭ sigurĭ, că elŭ își va și da tótă silința ca sĕ se scape din încurcătură. Dér totŭ așa de sigurĭ suntemŭ, că niciodată de când e ministru nu va fi simțitŭ așa de adêncŭ ca acuma, câtŭ de greu este a servi deodată la doi domnĭ.

Décă va fi satisfăcută armata, rĕmâne nesatisfăcutŭ orgoliulŭ șovinisticŭ ungurescŭ, și din contră. In ambele casurĭ d-lŭ Tisza va avé o grea situațiune, care nu o va puté suporta multŭ timpŭ. Décă nu s'ar ținé ca scaiulŭ de fotoliulŭ sĕu ministerialŭ, d-lŭ Tisza s'ar puté retrage în acestŭ momentŭ în aplausele poporațiunei maghiare. Ni se pare însă că pĕcatele lui îi pregătescŭ o cădere cu rușine.

Discursulŭ d-lui ministru Sturdza.

rostitŭ la inaugurarea statuei lui George Lazarŭ.

Domnule primarŭ! Suntemŭ întrunițĭ aci — membrii ai guvernului și ai Parlamentului, scóle și unŭ nu-mĕrosŭ publicŭ — pentru a inaugura monumentulŭ ridicatŭ de națiune acelui bărbatŭ, care a reîntemeiatŭ scóla românéscă pe pămêntulŭ românescŭ

Frumósă serbare, în care se oglindesce trecutulŭ, presentulŭ și viitorulŭ.

George Lazarŭ s'a născutŭ într'unŭ timpŭ de mare restriște pentru patria nóstră.

P ternică a fostŭ așeḍarea stabilită aci la Dunărea de josŭ de marele împăratŭ alŭ Romei; dér cumplite au fostŭ și isbirile ce ea a suferitŭ.

Pericolulŭ nu a venitŭ numai dela sabia și dela foculŭ ce diferite ginți au preumblatŭ pe teritoriulŭ nostru; ci mai alesŭ dela încercarea de a desnaționalisa poporulŭ românescŭ prin părăsirea limbei strămoșescĭ.

Valurile și furtuna ne amenințau din tóte părțile. Era sĕ perdemŭ chiar usulŭ limbei nóstre. Cei dântêiu devenițĭ creștinĭ în orientulŭ Europei, Românii, ajunsese sĕ nu audă lauda lui Dumneḍeu decâtŭ într'o limbă necunoscută lorŭ. Ei, carĭ din timpurĭ străvechĭ au ajutatŭ cu sângele și cu averea lorŭ pe creștinii din alte țĕrĭ, vedeau cum limba celorŭ hrănițĭ și adăpostițĭ de dênșii, cotropea pe cea românéscă.

Potŭ sĕ fiă și suntŭ limbĭ cu deosebire culte, limbĭ în carĭ suntŭ scrise tesaure neprețuite ale sciinței, dér unŭ poporŭ numai atuncia există, când e capabilŭ de a înălța propria sa limbă la acea tăriă, ca prin ea sĕ pótă domina tóte cugetările omenescĭ. Unŭ poporŭ, care nu-șĭ întrebuințéză propria sa limbă în tóte împrejurările vieții, în cele mai simple și mai modeste, ca și în cele mai înalte și mai ideale, acelŭ poporŭ lângezesce. Poporulŭ care îșĭ perde limba, perde însășĭ ființa sa, cunoscința de sine, încrederea în sine.

De douĕ orĭ acestŭ periculŭ s'a răvărsatŭ peste noi; dér când ajunsese la culme au apărutŭ la timpŭ bărbațĭ, carĭ au salvatŭ ceea ce se păré perdutŭ. Puține nume din trecutulŭ nostru suntŭ atâtŭ de populare, ca acele ale lui Mateiu Basarabŭ și Vasile Lupu, ca acelŭ alŭ lui George Lazarŭ.

Cei duoi dântêiu au scosŭ ér la onóre limba românéscă în statŭ și în biserică. Celŭ din urmă a făcutŭ ca limba strămoșéscă sĕ rĕsune din nou în scólă, de unde fusese isgonită. Cei duoi dântêiu erau domnĭ, celŭ din urmă unŭ simplu fiu de țĕranŭ.

Născutŭ într'unŭ satŭ neinsemnatŭ de pe malulŭ Oltului, George Lazăr trecu prin scolile din Sibiiu și din Clujŭ, deveni în Viena laureatŭ în teologiă și ajunse a fi, tênĕrŭ încă, archidiacon alŭ Episcopiei din Sibiiu, catechet la seminariu și predicatorŭ bisericescŭ.

Dér elŭ nu putu sĕ aibă acolo traiu bunŭ și curêndŭ, învăluitŭ de mulțĭ inimicĭ, fu nevoitŭ sĕ caute aiurea loculŭ unde sĕ îșĭ continue apostolatulŭ.

Pe acele timpurĭ, în Moldova și în Țéra românéscă, întregŭ învĕțămêntulŭ secundarŭ era în mânĭ străine. Limba româneascâ ajunsese sĕ se vorbéscă mai numai prin sate și de paraclisierĭ. Puținĭ credeau că limba românéscă póte servi pentru a exprima ideile, cugetările înalte. George Lazărŭ caracteriseazâ în stilulŭ sĕu expresivŭ ast-felŭ starea lucrurilorŭ de atuncĭ: Românii suntŭ împotrivitorĭ limbei românescĭ, adoptândŭ legĭ și năravurĭ străine, mulțĭ suntŭ crescuțĭ sub aripele străinilorŭ, mulțĭ se rușineazâ a vorbi românesce și, ce e mai multŭ, defaimă limba românéscă.

Dér totŭ atuncĭ, începu sĕ bată tare unŭ vêntŭ nou și rĕcoritorŭ. Simțimêntulŭ despre origina »Românilorŭ și despre valórea acestei originĭ isbucnia iarășĭ cu putere în Bucureșcĭ și în Iașĭ.

Eforia scólelorŭ din Bucurescĭ ia o mare decisiune. Ea infiinţeazâ o scólă româneascâ și o încredințeazâ lui George Lazărŭ.

Grele au fostŭ începuturile și scurtă durata acestei scolĭ. Instalarea ei fu anevoiósă, căcĭ localulŭ dela St. Sava era ocupatŭ de garda domnéscă și de servitorii Curței. Abia deschisă în 1816, ea fu închisă în 1821. Cu dênsa se stinge și George Lazarŭ. Elŭ sĕ întórse în miculŭ și necunoscutulŭ satŭ de pe malulŭ Oltului, unde curêndŭ móre.

Scânteia însĕ aprinsese unŭ focŭ viu. Scóla românéscă nu mai putea fi înădușită, căcĭ limba românéscă rĕsunase érășĭ în scólă și la rĕsunetulŭ ei tótă suflarea sĕ ridică din adênca letargiă în care sĕ afla. Poporulŭ românescŭ sĕ trezi și plinŭ de încredere în sine, elŭ puse mâna la lucru.

De atuncĭ ce pașĭ giganticĭ amŭ făcutŭ înainte! O transformare întrégă s'a desĕvêrșitŭ. Credința în țéră și poporulŭ ei, redesceptată în mica scólă a lui Lazarŭ, a devenitŭ generală. Astăḍĭ nu mai suntemŭ aservițĭ nimĕnui: mergemŭ pe propria nóstră cale. Suntemŭ o țéră liberă și ocupămŭ, in loculŭ unde amŭ fostŭ așeḍațĭ, o posițiune importantă. Suntemŭ o țéră, respectată pentru munca neîncetată ce desvoltămŭ pe tĕrîmulŭ culturei, pentru cumpănirea ce punemŭ în faptele ce desĕvêrșimŭ.

Acéstă frumósă serbare ne amintesce dér timpurile grele în carĭ lucramŭ, dela micŭ până la mare, pentru alții, cu puțină speranță pentru viitorŭ. Ea ne amintesce însĕ totodată începuturile redesceptărei naționale, care a luatŭ unŭ avêntŭ putericŭ din scólă și prin scólă. Acéstă serbare este unŭ omagiu de recunoscință adusŭ unui bărbatŭ, care a fostŭ credinciosŭ țĕrei și datoriei sale. Ea ne dovedesce totŭ odată câtŭ de prețióse suntŭ isbênḍile ce au produsŭ munca și credința.

Inaugurarea acestui monumentŭ, a doua ḍi în urma ḍilei de 10 Maiu, în care amŭ serbatŭ de astă-dată a douĕ-ḍecea aniversare a Domniei înțelepte și vitejescĭ a lui Carolŭ I. a întâiului Rege alŭ României independente de nume și de faptŭ, ne face sĕ pipăimŭ cu însușĭ mânele nóstre și sĕ înțelegemŭ în tótă clasitatea ei acea putericŭ și semnificativă ḍicĕtóre a poporului românescŭ, iscodită de dênsulŭ pentru a'șĭ dovedi în patru cuvinte mersulŭ sĕu istoricŭ și viitorulŭ ce îi este reservatŭ, acea ḍicĕtóre energică apa trece: petrile rĕmânŭ. In adevĕrŭ, astă-ḍĭ putemŭ ḍice cu convincțiune deplină: apa a trecutŭ, petrele au rĕmasŭ.

Primițĭ, d-le primarŭ, acestŭ monumentŭ ridicatŭ de cetățenii liberĭ în onórea scólei românescĭ, în care necontenitŭ se va nutri și în viitorŭ foculŭ patriotismului celui mai sincerŭ și celui mai luminatŭ, foculŭ devotamentului celui mai nemărginitŭ pentru datorie. Primițĭ în proprietatea Capitalei întêia statuă ridicată de primulŭ sculptorŭ românŭ.

Sĕ pice dér învĕlitórea la strigătulŭ care ne unesce și ne va uni totdéuna ca unŭ singurŭ omŭ: *Sĕ trăiască Carol I.*

SCIRILE ḌILEI.

Marele eserciții de arme în ținutulŭ corpului 12 de armată se vorŭ face dela mijloculŭ lui Augustŭ până la 14 Septemvre și se vorŭ încheia cu o manevră de corpŭ de trei ḍile în *valea Mureșului*, între *Tĕrgu-Mureșului* și Turda, sub comanda loc. feldmareșalŭ br. Schönfeld.

—x—

„Deutsche Zeitung“ e informatŭ, că în casina oficerilorŭ din Pesta s'a ținutŭ la 26 Maiu n. o adunare a întregului corpŭ oficerescŭ din garnisónă, ca sĕ se consulte că cum sĕ procédă față cu demonstrațiunile antimilitare de pe strade, față cu interpelările provocătóre și cu rĕspunsulŭ lui Tisza. In acéstă adunare s'au plânsŭ mai alesŭ oficerii mai tinerĭ în tonŭ energicŭ și amarŭ despre modulŭ cum i-au tractatŭ oratorii din dietă. Numai sfaturilorŭ oficerilorŭ mai bĕtrânĭ e d'a se mulțămi, că s'a evitatŭ orice demonstrațiune.

—x—

Duminecă in 30 Maiu sa ținutŭ esamenulŭ cu

elevii scólei române gr. cat. din Betleanŭ sub preşedinţa d-lui v. protopopŭ tractualŭ din Teure Michailŭ Făgărăşanu, asistândŭ d-lŭ preotŭ localŭ G. Puşcariu, d-lŭ teologŭ centralŭ Ioane H. Boteanu şi unŭ publicŭ fórte numerosŭ. Obiectele propuse şi din carĭ s'au esaminatŭ elevii împărţiţĭ în 5 clase, au fostŭ tóte celea prescrise de legea de învĕţĕmêntŭ. Resultatulŭ esamenului a fostŭ preste totŭ imbucurătorŭ, ca de comunŭ. Elevii s'au premiatŭ. — Scolarii obligaţĭ ai scólei ordinare în acestŭ anŭ au fostŭ de ambe secsele 81, din carĭ au frecuentatŭ scóla 64.

—x—

In ţinutulŭ Sebeşului s'au ivitŭ muscele columbace, pricinuindŭ marĭ stricăciunĭ.

—x—

Asupra turburărilorŭ de lângă Aiudŭ, despre care ni s'a telegrafatŭ erĭ, foile unguresci aducŭ următórele amĕrunte: „In 30 Maiu, solgăbirĕulŭ din Roşia trimise gendarmeriă în localitatea *Mogoşŭ*, locuită de Românĭ, care cu casele sale împrăştiate numĕră 3000 locuitorĭ, ca sĕ împedece contrabanda cu vinŭ, din care causă sĕ născŭ bătaiă. Mogoşenii atacară pe gendarmĭ, rănĭ pe unulŭ din acaştia, pe când puşca unui alŭ doilea fŭ sfărâmatŭ cu sburăturĭ de petri. Gendarmii se folosiră de arme şi omoriră pe unulŭ dintre tumultuanţĭ, ér pe trei îi răniră. Solgăbirĕulŭ şi judecătorulŭ de instrucţiă s'au dusŭ imediatŭ la faţa loculuĭ. Protonotarulŭ comitatului încunosciinţă îndată atâtŭ tribunalulŭ câtŭ şi autoritatea militară competentă despre întêmplare, în urma căreia se duseră în Mogoşŭ doi oficerĭ cu 50 de ómenĭ, dér s'au şi întorsŭ, fiindŭ acum completa linişte. Instrucţiunea urméză.“ — Mare minune, că »patrioţii« n'au datŭ şi în acéstă afacere de niscai sobolĭ dacoromânĭ.

—x—

Ni se scrie, că elevulŭ de medicină din anulŭ 4-lea d-lŭ Iosif Fărcaşŭ, fiulŭ preotului gr. ort. din Secŭ, comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, lucrândŭ o temă escelintă din farmacologiă, a obţinutŭ, între 4 concurenţĭ, primulŭ premiu, cu votulŭ unanimŭ alŭ unei critice severe. Premiatulŭ e părtaşŭ la stipendiulŭ Gojdu-ianŭ de 200 fl. v. a.

—x—

Ministrulŭ de comunicaţiă a datŭ lui Gustavŭ Thalmann şi consoţĭ concesiune pe unŭ anŭ d'a face lucrările preliminare pentru construirea liniei ferate Vinţulŭ de josŭ — Sibiiu, cu liniile vicinale Sibiiu — Rĕşinarŭ şi Sibiiu — Cisnădiă; apoi fişpanului Făgăraşului Mihail Horvath, deputatului Gavriilŭ Daniel şi lui Mihailŭ Horvath jun. pentru linia Sibiiu — Făgăraşŭ.

—x—

D-lŭ D-r. *Georgiu Plopŭ* a făcutŭ în sĕptĕmâna trecută censura de advocatŭ la Tabla r. din Budapesta. Felicitările nóstre.

—x—

Dr. Emilŭ cav. de Puscariu e numitŭ medicŭ secundarŭ în reservă la regim. 2 de inf. Laurenţiu Munteanu, preotŭ gr. or. alŭ archidiecesei ardelene, e numitŭ capelanŭ militarŭ cl. 2-a în reservă.

—x—

In Orlatŭ gendarmeria a arestatŭ pe locuitorulŭ din Căpâlna Samuilŭ Păcurarŭ, pentru că vindea icóne sfinte şi făclii. Elŭ a fostŭ predatŭ cu marfa cu totŭ oficiului solgăbirăescŭ din Sĕlişte, — Grele timpurĭ amŭ ajunsŭ, décă nicĭ nevinovatele icóne sfinte şi făcliile nu mai suntŭ suferite sĕ procure sĕrmanului omŭ pânea de tóte ḑilele!

—x—

Societatea scienţifică-literară „Tinerimea română“ din *Bucurescĭ* şĭ-a serbatŭ Mercurĭ în 21 Maiu v. a noua aniversare în sala Ateneului. In acéstă şedinţă d-lŭ Nic. Alexiu a vorbitŭ despre „Educaţiunea naţională.“ La fine societatea a distribuitŭ premii băeţilorŭ şi fetelorŭ celorŭ mai silitóre din scólele poporale din Bucurescĭ.

—x—

Poliţia din Cluşiu a datŭ de urma unei bande de pungaşĭ, compusă din trei băeţĭ, celŭ mai mare de 12 anĭ. Ei se furişau prin case, furau diferite obiecte şi le amanetau în institutele de împrumutŭ.

—x—

Concertŭ în grădină. Capela orăşenéscă va da mâne, Duminecă, unŭ concertŭ în grădina dela „Pomulŭ verde,“ alŭ căruia programŭ conţine şi fantasia »*O nópte în pădure,*« de Schipek.

Vocĭ asupra afacerei Hentzi-Janski.

„Palamentär“, din Viena, dela 30 Maiu a. c. ocupându-se cu demonstraţiunile din Pesta ḑice:

„Se va mira fiecare, cum au îndrăsnitŭ Maghiarii a ataca, pentru unŭ actŭ de pietate, armata c. r. care cu sângele ei susţine şi apĕră monarchia, pe când reuniunile de honvedḑĭ serbézâ totdéuna revoluţiunea maghiară; cum au cutezatŭ studenţii din Budapesta a'şĭ bate jocŭ de armata c. r. care şĭ-a jertfitŭ şi-şĭ jertfesce vieţa pentru imperiu? Cum a pututŭ Tisza sĕ declare „necorectŭ“ şi „fără tactŭ“ actulŭ de pietate alŭ generalului Hentzi şi soţilorŭ sĕi, carĭ şĭ-au făcutŭ datoria faţă cu fidelii soldaţĭ ce au apĕratŭ Buda în contra revoluţiunei maghiare, pe când escesele şi demonstraţiunile studenţilorŭ nu le-a amintitŭ cu nicĭ o vorbă? Sensibilitatea naţiunei maghiare, care abia numĕră patru milióne, ce s'a manifestatŭ în escese şi demonstraţiunĭ de strade, a apĕrat'o Tisza, nu însĕ şi armata, care l'a scăpatŭ acum vr'o doi anĭ de Verhovay, care a potolitŭ foculŭ în Croaţia în sensŭ maghiarŭ, care a înăbuşitŭ turburările în provinciile ocupate. Tisza s'a identificatŭ cu escesele studenţilorŭ.«

„Deputatulŭ Ungron a declaratŭ, că Maghiarii susţinŭ armata c. r., că prin urmare aşa trebue sĕ jóce, cum îi fluerá Maghiarii. Sĕ admicemŭ că plătescŭ şi ei ceva pentru armata c. r., dér ei au puterea în Ungaria, Ardealŭ şi Croaţia, posedŭ tóte posturile şi sinecurile, au la disposiţiune dietă maghiară, din care suntŭ eschişĭ aprópe cu totulŭ Slovacii, Ruşii, Românii, Germanii, Sĕrbii şi Croaţii, şi îşĭ iau încincitŭ îndĕrĕtŭ ceea ce plătescŭ pentru armata c. r. Popórele nemaghiare plătescŭ armata c. r., ér nu hegemonii maghiarĭ! Şi când aceste popóră, obosite de apĕsare, începŭ a se mişca, Maghiarii îşĭ iau refugiulŭ la armata c. r. Ce s'ar nasce în Ungaria, Ardélŭ şi Croaţia, décă n'ar fi armata c. r.?“

„Décă ar fi adevĕrată scirea, că generalulŭ Jansky a trecutŭ pe stradele Budapestei sub escortă poliţienéscă, atuncĭ ar fi ceva ne mai auḑitŭ, ca unŭ generalŭ c. r. sĕ fiă păzitŭ de poliţiă! Ce sĕ ḑicemŭ despre necumpĕtarea fără esemplu a Maghiarilorŭ, carĭ cerŭ transferarea generalului Jansky? Maghiarii lovescŭ prin acésta în prerogativele supremului comandantŭ alŭ armatei c. r. O asemenea procedere e ne mai auḑită.

„După părerea nóstră, armata c. r. trebue sĕ fiă representată pe pĕmêntulŭ maghiarŭ, unde se cântă cântece d'ale lui Kossuth, prin astfelŭ de bărbaţĭ, carĭ ca generalulŭ Jansky ţinŭ la tradiţiunile armatei c. r. Austria nu mai are nimicŭ altceva decâtŭ armata c. r. Óre sĕ cadă acésta, fiindcă dorescŭ Maghiarii şi tutti quanti? Şi ce se întêmplă atuncĭ?

„Prager Tageblatt« ḑice, că pe când Germanii respectă mormintele şi monumentele francese din Alsaţia-Lotaringia, şi Francezii monumentele germane din Francia, lăsândŭ pe mamele germane sĕ îndeplinéscă acte de pietate la mormintele fiilorŭ lorŭ căḑuţĭ în rĕsboiu cu Francezii, în Ungaria din contră asemenea acte de pietate se condamnă şi mormintele şi monumentele se profanéză.

Afacerea halei de mărfurĭ.

Estragemŭ dintr'unŭ raportŭ ce ni se trimite spre publicare următórele: »Reuniunea de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ a ţinutŭ Lunĭ în sala hotelului Nr. 1. şedinţă sub preşedinţa d-lui Iohann Königes. D. v.-preş. Lootz a raportatŭ despre conferenţele anchetei întrunite în Budapeşta. După aceea s'a cetitŭ de secretarulŭ prov. I. Szterenyi unŭ memoriu, ce se va adresa guvernului în afacerea înfiinţării unei hale de mărfurĭ de exportŭ. Adunarea a primitŭ unanimŭ memorandulŭ şi a hotărîtŭ: 1) sĕ se tipăréscă în limbile română, germană şi unguréscă; 2) sĕ-lŭ presinte fişpanului spre a-lŭ înainta guvernului; 3) reuniunea braşovénă de industriă, reuniunea de comerţŭ românéscă, săséscă şi unguréscă, reuniunea economică, direcţiunea caselorŭ de deposite, reuniunile de industriă din Sepsi-St. Georgĭ, Kezdi-Oşorheiu, Făgăraşŭ, Sighişóra, Mediaşŭ şi Sibiiu se provócă a lua parte la acéstă afacere, sĕ trimétă câte doi membri la consultările comune şi sĕ trimétă guvernului o petiţiune în sprijinulŭ memorandului; 4) pentru esecutarea mĕsurilorŭ ulteriore s'a alesŭ o comisiune; 5) comuna orăşenéscă sĕ fiă rugată a le pune la disposiţiă »Podu Bătuşilorŭ“ şi se vorŭ învita tóte presidiele ţehurilorŭ la o consultare în acéstă afacere; 6) toţĭ industriaşii din Braşovŭ se vorŭ învita a subscrie petiţia ce va însoţĭ memorandulŭ. Se cetí apoi unŭ concursŭ publicatŭ de Bulgaria pentru diferite postavurĭ şi cisme, şi se hotărî sĕ învite camera de comerţŭ şi industriă de aicĭ, ca pe viitorŭ sĕ facă cunoscute reuniunei liferările ş. a. In urmă s'a propusŭ, ca adunarea sĕ telegrafieze secretarului de statŭ Matlekovics, accentuândŭ urgenţa ajutorului.

Privire istorică asupra trecutului politicŭ socialŭ şi naţionalŭ al „Ducatului Bucovina“.

(Fine.)

»*In considerare, că o astfelŭ de alegere nu este lucru uşorŭ, şi în considerare mai departe, cumcă cu ea s'ar puté nimici însa-şĭ societatea nóstră* »*Concordia,*« *în casŭ când ea n'ar rĕuşi cu candidatulŭ sĕu proclamatŭ, — apoi elŭ face următórea propunere positivă*: orĭ-care ar fi candidatulŭ, ce-lŭ vomŭ proclama, elŭ trebue mai ântêiu sĕ priméscă şi sĕ împlinéscă condiţiunea propusă de d-lŭ candidatŭ V. Morariu, adecă: sĕ pue la disposiţiunea comitetului o sumă anumită şi anume: *suma propusă de d-lŭ V. Morariu, însĕ mai urcată încă în susŭ cu 500 de fl. v. a.*«

Aducêndu-se acésta *propunere principială* la votare *comitetulŭ o primesce unanimŭ şi decide*:

„Orĭ cine va voi sĕ fiă proclamatŭ de candidatŭ alŭ Societăţii politice »Concordia«, *elŭ va trebui mai înainte de tóte şi prin urmare şi înainte de proclamarea sa: sĕ depue necondiţionatŭ şi imediatŭ la disposiţiunea comitetului suma de* $x+500$ *fl. v. a, şi de abia după aceea va puté fi elŭ proclamatŭ şi în publicŭ de candidatŭ oficialŭ alŭ „Concordiei,“ dér mai nainte nu.*“

Totodată se *hotărăsce unanimŭ*, cumcă acéstă decisiune de mai susŭ sĕ se facă cunoscută d-lui M. Pitey prin domnii membri ai comitetului: „*Mihaiu Cantimirŭ (controlorŭ), Constantinŭ Florea (vice-preşedinte alŭ II) şi Georgiu Ostaŭ*«, *cu acelŭ adausŭ, că comitetulŭ îlŭ va*

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Unŭ obiceiŭ ciudatŭ alŭ lorŭ era, sĕ pórte barba strênsă la unŭ locŭ într'unŭ bulgărŭ negru de noroiŭ, şi totŭ astfelŭ şi chica (partea de dinapoiŭ a pĕrului.)

Până la satulŭ Ka-Bambarre din Manyema pĕtrunsese şi Livingstone. Aicea însă îlŭ siliră nisce umflăturĭ, ce le căpĕtase la picióre, sĕ se opréscă, şi nu multŭ după aceea sĕ se întórcă înapoĭ. Indigeniĭ din acestŭ satŭ îşĭ aduceau âncă destulŭ de bine aminte de „bĕtrânulŭ Albŭ“, pe care'lŭ avuseră dragŭ cu toţiĭ. Când auḑiră, că nu maĭ este între ceĭ viĭ, faţa lorŭ se umplŭ de o adevĕrată jale.

„Unde s'a dusŭ elŭ?“, îlŭ întrebă căpetenia locului pe Stanley.

„La cerŭ, prietine!“ îĭ rĕspunse Stanley, arĕtândŭ în susŭ.

„Ah!“, ḑise Negrulŭ, privindŭ cu mirare spre cerŭ. „S'a scoborîtŭ elŭ óre de colo, de susŭ?“

„Nu; însă ómenĭ aşa de bunĭ ca elŭ, când morŭ, se ducŭ colo susŭ în raiŭ.“

De-a lungulŭ rîuluĭ Luama, care se varsă în Lualaba, trecură călĕtoriĭ noştri pe lângă maĭ multe sate, aĭ cărorŭ locuitorĭ, deşi se arĕtau fórte fricoşĭ, totuşĭ erau destulŭ de prietinoşĭ. O mare mirare i cuprinse pe eĭ la vederea măgarilorŭ de călăritŭ. Eĭ nu maĭ vĕḑuseră până acum asemenea animale, şi se luau distanţe marĭ după caravană, voindŭ sĕ le observe mişcările şi maĭ cu sémă sĕ le admire puterniculŭ sbieratŭ, care de multe orĭ le pricinuia o spaimă aşa de mare, încâtŭ o luau la fugă.

Nu arare-orĭ călĕtorulŭ nostru era rugatŭ de către căpeteniĭ, sĕ le ajute a învinge pe vre unŭ duşmanŭ din apropiere. Stanley se făcea, că nu aude asemenea rugărĭ, de óre-ce nu voia sĕ'şĭ facă din capŭ călindarŭ.

In sfêrşitŭ totŭ se constată, că mulţĭ din indigeniĭ din Manyema sûntŭ nisce canibalĭ sĕlbaticĭ, carĭ ţinŭ carnea duşmanilorŭ lorŭ ucişĭ de ceva delicatŭ. In patru rêndurĭ încercaseră eĭ sĕ'lŭ omóre pe Livingstone. Numaĭ când acesta, vĕḑêndŭ, că nu are încătrău, porunci ómenilorŭ sĕĭ: „Puşcaţĭ, căcĭ ómeniĭ aceştia suntŭ nisce blăstĕmaţĭ!“, le însuflă respectulŭ de lipsă.

Prin mijloculŭ luĭ Octomvre ajunse caravana la loculŭ unde Luama se varsă în maiestosulŭ Lualaba, care aicĭ are o lăţime de 1300 metri. La vederea acestuĭ rîu Vangvana şi Vanyamvezi erupseră în strigăte de bucuriă.

„De o dulce veseliă“, scrie Stanley, „fŭ cuprinsŭ sufletulŭ meu, când ḑimĭ aruncaĭ ochiĭ asupra maestosuluĭ rîu. Taina cea mare, pe care natura o ţinuse ascunsă atâtea vécurĭ faţă cu lumea civilisată, era acum aprópe de a fi desvălită. Eu urmărisemŭ cale de 324 chilometri una din apele laterale până la vĕrsarea sa, şi acum iată elŭ însuşĭ, uriaşulŭ rîu. Planulŭ meu de aicĭ înainte era, sĕ'lŭ urmărescŭ până la oceanŭ“.

Cântândŭ voioşĭ, o luară călĕtoriĭ noştri în pasŭ repede maĭ departe. In ḑiua următóre eĭ ajunseră la Tubanda, unde se afla o coloniă de neguţătorĭ arabĭ.

Celŭ maĭ cu vadă din acéştia era Hamed bin Mohamed, numitŭ şi Tippu-Tib, unŭ bărbatŭ înaltŭ şi puternicŭ, cu barbă négră şi la piele asemenea indigenilorŭ africanĭ, tênĕrŭ âncă şi fórte mlădiosŭ în mişcărĭ: „unŭ modelŭ de energiă şi putere“, după cum îlŭ numesce Stanley. Elŭ îlŭ însoţise şi pe Cameron în călĕtoria sa prin locurile acestea, şi era cunoscutŭ în tóte părţile. Sub comanda sa se afla unŭ numĕrŭ însemnatŭ de Arabĭ tinerĭ şi cam vre-o douĕ-ḑecĭ de Vangvana şi Vanyamvezi.

Şi Tippu-Tib venì ca ceilalţĭ Arabĭ, sĕ'lŭ salute pe Stanley. Purtarea luĭ cu acestŭ prilegiŭ fù astfelŭ, încâtŭ călĕtorulŭ nostru cunoscù îndată, că are a face cu o persónă de însemnătate. Şi esteriorulŭ luĭ era ceva deosebitŭ. „Vestmintele luĭ“, scrie Stanley, erau câtŭ se póte de albe, fesulŭ nou de noiţă, mijloculŭ îĭ

proclama pe d-lŭ Mihaiu Pitey de deputatŭ alŭ »Concordiei", décă d-lui va primi și va împlini mai ântĕiu decisiunea de mai susŭ, adecă: décă d-lui va depune înainte de proclamare necondiționatŭ și imediatŭ la disposițiunea comitetului suma de x+500 fl. v. a.

In fine face d-lŭ *controlorŭ alŭ societății, Mihaiu Cantimirŭ următórea propunere*:

„In casŭ. că nu va primí d-lŭ Mihaiu Pitey condițiunea de mai susŭ impusă de comitetŭ, adecă: décă d-lui nu va primi acéstă condițiune și nu va depune necondiționatŭ și imediatŭ la disposițiunea comitetului suma de x+500 fl. v. a., atuncĭ sĕ se proclame d-lŭ V. Morariu de candidatŭ alŭ Societății politice „Concordia".

Aducêndŭ d-lŭ președinte *acéstă propunere a d-lui controlorŭ Mihaiu Cantimirŭ la votare, ea se primesce unanimŭ, éră d-lŭ controlorŭ alŭ Societății, Mihaiu Cantimirŭ, se obligă a aduce presidiului Societății imediatŭ rĕspunsulŭ definitivŭ alŭ d-lui praeses M. Pitey, relativŭ la decisiunile comitetului de mai susŭ,* adecă: de primesce d-lŭ praeses condițiunea principială de mai susŭ,— *condițiunea bănéscă „sine qua non", dela care atêrnă proclamarea séu neproclamarea d-sale de candidatŭ alŭ societății politice „Concordia«.*

Cu acésta se închide ședința la două óre p. m.

Cernăuțĭ în 1 Ianuariu 1886 st. n.

———

Protocolulŭ No. XII, — asupra ședinței ținută în ḑiua de 11 Ianuariu 1886 st. n. de către comitetulŭ societății „Concordia« sub presidiulŭ d-lui președinte Ionŭ I. Bumbacŭ și în presența următorilorŭ domnĭ membri ai comitetului „Concordiei« și anume a d-lorŭ: Stefanŭ Cantimir, Simionŭ Cernușca, Grigoriu Halipu, Gorgiu Ostafi și Tóderŭ Voitcu".

D-lŭ președinte *constată* numĕrulŭ membrilorŭ presențĭ, *numĕrŭ recerutŭ prin statute, spre a puté face decisiunĭ valide*, și deschiḑêndŭ ședința împărtășesce onoratului comitetŭ, *cumcă d-lŭ praeses Mihaiu Pitey, netrimițêndŭ nicĭ unŭ rĕspunsŭ în privința condițiunii principiale de mai susŭ, impuse de comitetulŭ societății în ședința lui din 1 Ianuariu 1886 st. n., și întrebatŭ fiind de președintele societății, de primesce, séu ba, d-sa acea condițiune, „sine qua non», —d-lŭ praeses Mihaiu Pitey a declaratŭ verde și lămuritŭ*:

„Cumcă d-sa »cu părere de rĕu«, nu primesce și nu póte împlini acea condițiune »sine qua non», părêndu-i-se ea prea exagerată, dér că totodată doresce, ca comitetulŭ sĕ-i facă cunoscutŭ pe candidatulŭ »Concordiei", pentru ca și d-sa sĕ-lŭ pótă sprijini, în casŭ, décă i-ar conveni persóna".

Totodată împărtășesce d-lŭ președinte onoratului comitetŭ, cumcă și d-lŭ adjunctŭ *V. Morariu și-a retrasŭ candidatura sa, așa încâtŭ comitetulŭ societății a rĕmasŭ fără nicĭ unŭ candidatŭ.*

Mai departe împărtășesce președintele onoratului comitetŭ, cumcă *remânêndŭ în acestŭ modŭ comitetulŭ fără nicĭ unŭ candidatŭ alŭ sĕu*, — d-sa, adecă președintele societății politice »Concordia", s'a vĕḑutŭ nevoitŭ sĕ mai facă érășĭ călĕtorii prin districtele alegĕtorilorŭ, spre a se încredința de dorința și voința poporului alegĕtoriu, *și astfelŭ spre a puté proclama pe vr'unŭ candidatŭ naționalŭ, carele va corespunde principielorŭ „Concordiei" și va puté împlini și dorințele alegĕtorilorŭ.*

Apoi împărtășesce președintele, cumcă d-sa călĕtorindŭ prin districte și *sondândŭ pe alegĕtorĭ, s'a încredințatŭ pretutindene, cumcă cei mai mulțĭ îlŭ dorescŭ și îlŭ voiescŭ de candidatŭ pe d-lŭ Isidorŭ de Zotta, președintele tribunalului din Sucéva, carele domnŭ numitŭ încă este Românŭ și Bucovineanŭ, și chiar cunoscutŭ fórte bine ca omŭ fórte onestŭ și Cernăuțenilorŭ,* căcĭ până nu de multŭ fusese judecătorŭ —consiliarŭ în Cernăuțĭ.

Luândŭ comitetulŭ acésta la cunoscință, își exprimă părere de rĕu fașă cu declararea d-lui M. Pitey și retragerea d-lui V. Morariu, — éră d-lŭ *Gorgiu Ostafi face următórea propunere*:

„In considerare, că alegĕtorii românĭ ce se află în districtele Rădăuțĭ—Sucéva—Câmpulungŭ și Dorna s'au înțelesŭ sĕ sprijinéscă candidatura d-lui Isidorŭ de Zotta, carele este președinte la tribunalulŭ din Sucéva, considerândŭ că Societatea politică „Concordia" în adunarea sa plenară ținută în 29 Noemvre 1885 st. n. în sala magistratului din Cernăuțĭ, în presența de 419, persóne a hotărîtŭ, ca la alegerea deputatului din districtele de mai susŭ sĕ între în activitate și societatea politică »Concordia", *combătêndŭ din resputerĭ și nesuferindŭ cu nicĭ unŭ prețŭ candidatura unui străinŭ pe de o parte, éră pe de altă parte sprijinindŭ din resputerĭ candidatura unui Românŭ Bucovineanŭ, și anume: pe acela, pe care îlŭ vorŭ dori alegĕtorii înșișĭ mai multŭ decâtŭ pe fiă carele altulŭ dintre candidațĭ* și în fine, considerândŭ, cumcă dintre candidații Românĭ d-lŭ președinte Isidorŭ de Zotta are cea mai multă și mai mare încredere și sprijinire din partea alegĕtorilorŭ de acolo, și comitetulŭ „Concordiei« întrebatŭ fiindŭ de ei, pe cine dintre candidațĭ recomêndă »Concordia«, — apoi *comitetulŭ nu póte face altŭ cova, decâtŭ sĕ bage în sémă dorințele alegĕtorilorŭ de acolo și sĕ-lŭ recomênde și din partea societății „Concordia« pe d-lŭ președinte Isidorŭ de Zotta, ca districtele: Rădăuțĭ—Sucéva—Câmpulungŭ și Dorna sĕ'lŭ alégă unanimŭ de deputatŭ pentru senatulŭ dela Viena.*

D-lŭ președinte alŭ »Concordiei" aducêndŭ *acéstă propunere a d-lui Gorgiu Ostafi* la votare, *ea se primesce unanimŭ*, ca adecă „Concordia" *sĕ-lŭ proclame necondiționatŭ pe d-lŭ Isidorŭ de Zotta de candidatŭ și sĕ stăruéscă ca sĕ se alégă cu tóte voturile ce se vorŭ da.*

Președintele societății mulțămesce după aceste d-lor membri ai comitetului pentru venirea la acéstă ședință și pentru ostenéla, ce au făcut'o, și închide ședința la 1 óră p. m.

Cernăuțĭ în 11 Ianuariu 1886 st. n.

Pe basa acestei decisiunĭ a comitetului fu d-lŭ Isidorŭ de Zotta proclamatŭ necondiționatŭ, *și imediatŭ în publicŭ de candidatŭ oficialŭ alŭ Societății politice „Concordia»* și candidatura lui fu sprijinită nu numai prin epistole și telegrame trimise în districte, déră și prin o *proclamațiune oficială a „Concordiei" trimisă de ea tuturor protopresviterilorŭ și altorŭ persóne însemnate și influente, precum suntŭ antiștĭ comunalĭ, și în fine celorŭ mei mulțĭ Concordianĭ de prin districtele respective.*

Sosindŭ ḑiua alegerei, adecă 20 Ianuariu 1886 st. n., *candidatulŭ „Concordiei", d-lŭ praeses Isidorŭ de Zotta* fu în adevĕrŭ și alesŭ în districtele: Rădăuțĭ—Sucéva—Câmpulungŭ — Dorna și anume: *cu tóte voturile date, afară de 6 votușóre,* care le întrunì d-lŭ contracandidatŭ, *praesesul Mihaiu Pitey*, căpĕtândŭ: *1* votușorŭ în Rădăuțĭ, *1* votușorŭ în Câmpulungŭ și *4 votușóre întregĭ* în Sucéva.

Acesta a fostŭ demersulŭ cum a procedatŭ la alegerea făcută în 20 Ianuariu 1886 st. n., nu numai președintele și secretarulŭ »Concordiei«, dér chiar și comitetulŭ ei, după cum adeverescŭ protocólele verificate de mai susŭ, ér nu cum s'a încercatŭ a'lŭ descrie așa numitulŭ *Grachus* în numerele 24 și 25 ale *»Tribunei« Sibiane* din 11 și 12 Februariu 1886 st. n., séu cum l'a *înfățoșatŭ* onoratului publicŭ d-lŭ prim vice-președinte *Leo de Rey* și d-lŭ controlorŭ alŭ societății, *Mihaiu Cantimir* într'unŭ protestŭ alŭ d-lorŭ, publicatŭ mai ântâiu în *»Bukowinaer Rundschau«* din Cernăuțĭ, éră apoi reprodusŭ și în „Tribuna" din Sibiiu, prin carele scoposia *a'lŭ seduce pre onoratulŭ publicŭ și a'lŭ face sĕ crédă, cumcă societatea politică »Concordia« l'arŭ fi proclamatŭ în tótă forma de candidatŭ alŭ sĕu mai ântêiu pe d-lŭ praeses Mihaiu Pitey și că i-ar fi și anunțatŭ acéstă proclamațiune prin o deputațiune trimisă anume la d-lui.*

Judece acuma onoratulŭ publicŭ cetitorŭ, *pe care parte: este adevĕrulŭ și dreptatea, legalitatea, sinceritatea, adevĕratulŭ patriotismŭ și politică onestă, românéscă și neinteresată!*

Judece onoratulŭ publicŭ nepărtinitorŭ: *carĭ din noi au apĕratŭ și au susținutŭ* sincerŭ și neinteresatŭ »causa" *primei și unicei nóstre societățĭ politice, „causa" Concordiei, și carii au trădat-o în modulŭ celŭ mai mârșavŭ și mai neasceptatŭ!!*

Cernăuțĭ, în sĕptĕmâna patimelorŭ 1886 st. n.

Profesorulŭ *Ionŭ I. Bumbacŭ*, președintele »Concordiei".

" *Grigoriu Halipŭ*, secretarulŭ "

ULTIME SCIRĬ.

Bucurescĭ, 4 Iuniu. — Până ce va întra în vigóre noulŭ tarifŭ autonomŭ, adică **până la 29 Maiu (10 Iuniu)** a. c. România va aplica Austro-Ungariei **vechiulŭ tarifŭ autonomŭ**, care s'a aplicatŭ și Franciei încă din anulŭ trecutŭ.

DIVERSE.

NECROLOGU. — Gedeonŭ Blășanŭ, Protopopŭ gr. cat. alŭ Mediașului, fostŭ în unŭ șirŭ lungŭ de anĭ: prefectulŭ studielorŭ la seminariulŭ domesticŭ archiedecesanŭ din Blașiu, prefectulŭ tipografiei, asesorŭ Consistoriale, și membru a asociațiunei Transilvane pentru literatura și cultura poporului românŭ, în 30 Maiu a. c. 6 óre diminéța după suferințe grele de unŭ morbŭ îndelungatŭ, împărtășitŭ cu sf. sacramente a moribundilorŭ și-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului, în etate de 56 anĭ, plânsŭ de frațĭ, surorĭ, cumnațĭ, nepoțĭ și numeroșii cunoscuțĭ, cărĭ l'au stimatŭ și ia stimatŭ. Inmormêntarea s'a făcutŭ în I. Iuniu în Mediașŭ.

Fiă-i țĕrina ușóră și memoria binecuvêntată.

***

Necrologŭ. — *Adolfŭ Diaconovich*, secretarŭ dominialŭ alŭ societății priv. a căilorŭ de statŭ austro-ung., membru alŭ congregațiunei generale și comitetului centralŭ alŭ comitatului Carașiu-Severinŭ, președintele comisiunei pentru adrepartarea dărilorŭ, președintele com. scolare etc., carele după o scurtă suferință de paralisie de plămânĭ a rĕposatŭ în Domnulŭ în 27 Maiu st. n. diminéța la 5 óre în alŭ 57-lea anŭ alŭ vieții sale.

Remășițele pămêntescĭ ale prea iubitului rĕposatŭ s'au înmormêntatŭ Vinerĭ în 28 Maiu st. n. în cimitirulŭ gr.-cat. din Recița română.

Fiă-i țĕrîna ușóră !

***

CUNUNIĂ. D-lŭ Ioan H. Boteanu, teologŭ absolutŭ de Budapesta, din Becleanŭ, în 30 Maiu st. n. a. c. s'a cununatŭ cu d-șóra Maria Alexa, fica unui poporanŭ din Bretea, lângă Becleanŭ. Nașĭ au fostŭ d-nii protopopĭ ai tractelorŭ Betleanŭ și Ciceu-Cristurului. Le dorimŭ deplină fericire.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu**

---

era încinsŭ cu unŭ șalŭ prețiosŭ de mătase, pumnalulŭ sĕu era împodobitŭ cu împletiturĭ de sârmă de argintŭ. Peste totŭ, elŭ avea înfățișarea unuĭ adevĕratŭ „gentleman" arabŭ, care se bucură de o fórte bună stare materială."

Intrebându-lŭ Stanley, pentru ce nu a pĕtrunsŭ Cameron maĭ departe pe lângă Lualaba, elŭ rĕspunse, că atâtŭ Cameron, câtŭ și Livingstone nu au putută face acésta, ci au trebuitŭ sĕ se întórcă înapoĭ, parte din causă, că nu aveau luntrile trebuinciόse, parte pentru că ómeniĭ lorŭ nu se arĕtară aplicațĭ a încerca sĕ înfrunte greutățile, ce-ĭ aștepta. „In adevĕrŭ", ḑise elŭ, „călĕtoria prin pădurile uriașe de-a lungulŭ rîuluĭ este impreunată cu primejdiile cele maĭ marĭ."

In urma împărtășirilorŭ luĭ Tippu-Tib călĕtorulŭ nostru ajunse la convingerea, că numaĭ cu Vangvana și cu Vanyamvezi, ce-i avea în serviciulŭ sĕu, nu va puté ajunge maĭ departe ca antecesoriĭ sĕĭ, Livingstone și Cameron. De aceea elŭ îșĭ dete tóte silințele, sĕ'lŭ înduplece pe Tippu-Tib, ca sĕ'lŭ însoțéscă împreună cu Arabiĭ sĕĭ. Pomenindu-ĭ de acésta, Tippu rĕspunse:

„N'am ómenĭ de ajunsŭ pentru unŭ astfelŭ de lucru."

„Câțĭ ómenĭ aĭ d-ta?," îlŭ întrebà Stanley.

„Cam vre-o treĭ sute."

„Aceștia sûntŭ de ajunsŭ, slavă Domnuluĭ!"

„Impreună cu ómeniĭ d-tale la mergere da, déră nu și la întórcere, pe care aș trebui sĕ o facŭ singurŭ. Sĕlbaticiĭ ne-arŭ pune bine pe toțĭ."

„Mĭ-arŭ merge mie maĭ bine, décă aș fi silitŭ sĕ facŭ călĕtoria numaĭ cu mica mea cétă?"

„Décă voĭ, Vasungu, (Albilorŭ) vĕ lăpĕdațĭ viața numaĭ așa, fără nicĭ unŭ scopŭ, trebue óre sĕ facemŭ și noĭ astfelŭ?... Noĭ Arabiĭ călĕtorimŭ frumușelŭ dela unŭ locŭ la altulŭ, ca sĕ ne adunămŭ fildeșŭ și sclavĭ: voĭ însă vĕ punețĭ în primejdiă viața, numaĭ ca sĕ aruncațĭ o privire asupra rîurilorŭ, lacurilorŭ și munților."

„Eu nu am dreptulŭ sĕ vĕ cerŭ, ca sĕ vĕ punețĭ viața în primejdiă", rĕspunse Stanley. „Aș fi cu totuluĭ totŭ mulțămitŭ, décă v'ațĭ învoí sĕ mĕ întovărășițĭ cale de șese-spre-ḑece ḑile. După aceea m'ațĭ puté lăsa sĕ pornescŭ singurŭ maĭ departe, cum mĕ va sluji noroculŭ."

„Mĕ voĭ sfătuí cu prietiniĭ meĭ și cu rudeniile," ḑise în sfêrșitŭ Tippu-Tib. „Mâne séră îțĭ vomŭ rĕspunde."

A doua ḑi venì Tippu și cu prieteniĭ sĕĭ din nou la Stanley. Acesta fu întrebatŭ, sĕ le spună încă odată, care este planulŭ sĕu. Călĕtorulŭ nostru le împărtășì Arabilorŭ, că deocamdată ar voí sĕ ajungă la loculŭ acela, unde Lualaba se îndreptéză séu spre apusŭ, séu spre rĕsăritŭ.

Intre ómeniĭ luĭ Tippu-Tib era unulŭ, care călĕtorise până departe în direcțiunea indicată de Stanley. Acesta susținea, că Lualaba curge totŭ spre nordŭ. Ceea-ce spunea elŭ despre ținuturile de pe lângă acestŭ rîu, era în adevĕrŭ de spĕriatŭ. Lualaba, ḑicea elŭ, curge prin nisce țĕrĭ locuite de ceĭ maĭ sĕlbaticĭ canibalĭ, maĭ departe prin ținuturile unorŭ piticĭ rĕutăcioșĭ, carĭ împróșcă pe strĕinĭ cu săgețile lorŭ otrăvite. Pe aicĭ călĕtorulŭ nu póte înainta nicĭ unŭ pasŭ, fără a se lupta și fără a fi pururea gata de apĕrare. Ceĭ căḑuțĭ servescŭ ca nutrimêntŭ neîmpăcațilorŭ sĕlbaticĭ. In nemărginitele pădurĭ se află șerpĭ uriașĭ, carĭ atârnându-se cu codile de crăcile arborilorŭ, îĭ apucă cu gura pe nenorocițiĭ trecĕtorĭ și ridicându-ĭ susŭ, îĭ omóră în chipulŭ celŭ maĭ grozavŭ. Și gorilĭ sûntŭ în numĕrŭ de totŭ mare. Eĭ de asemenea se aruncă asupra călĕtorilorŭ și-ĭ mușcă cu colțiĭ lorŭ ceĭ puternicĭ. Călĕtoria pe rîu încă este împreunată cu cele maĭ marĭ greutățĭ, de óre-ce numĕrósele cataracte și repedișurĭ ale luĭ punŭ în fiecare clipită vasele în primejdiă.

(Va urma.)

Cursulŭ la burza de Viena.

4 din Iunie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	106.15	Bonurĭ croato-slavone	99 75
Rentă de hârtiă 5%	95 15	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154 50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.90	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 75	Renta de hârtiă austriacă	85.35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	119.—	Renta de arg. austr.	85.65
Bonurĭ rurale ungare	105.20	Renta de aurŭ austr.	116 85
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20	Losurile din 1860	139 60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20	Acţiunile băncel austro-ungare	883 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20	Act. băncel de creditŭ ung.	290.25
Bonurĭ rurale transilvane	105 20	Act. băncel de creditŭ austr.	283.20
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
		Napoleon-d'orĭ	10.03
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
		Londra 10 Livres sterlinge	126.40

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 20 Maiŭ st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	95—	96—
» convert. (6%)	86½	87½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» " " (5%)	87½	88¼
» » urban (7%)	101—	102—
» » » (6%)	93—	94—
» » » (5%)	83½	84½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14½	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01—	2.03

Nr. 2085/1886.

Publicaţiune.

privitóre la tacsarea dărei pe venitŭ pro 1886 şi pertractarea acesteia.

In legătură cu publicaţiunea oficiolatului din locŭ din 24 Maiŭ a. c. Nr. 1982/1886 se aduce prin acésta la cunoscinţa generală, că tablourile suplementare pentru darea pe venitŭ clasa III. compusă de cătră r. ung. inspectoratulŭ de dare, precum şi listele cu tacsarea dărei acelorŭ întreprinderĭ şi reuniunĭ, carĭ suntŭ obligate a da sémă în publicŭ, sĕ află la subsemnalŭ oficiolatŭ de dare orăşenescŭ dela 29 Maiŭ până la 3 Iuniu a. c. înainte de prândŭ dela 8 până la 12 óre, şi după prândŭ dela 3 până la 5 óre, spre informarea şi reclamarea celorŭ ce s'arŭ afla încărcaţĭ cu tacsarea şi că pertractările resp. ale comisiunei oraşului Braşovŭ, pentru tacsarea dărei, sĕ vorŭ ţiné la Magistratŭ dela **4 până la 12 Iuniu** a. c. dela 8 până la 12 óre a. m.

Lista cu ordinea în care sĕ vorŭ face pertractările se află asemenea spre informaţiunea tuturorŭ în órele de oficiu la subsemnatulŭ oficiu de dare orăşenescŭ.

Braşovŭ, 29 Maiŭ 1886.

Oficiolatulŭ de dare orăşenescŭ.